Поштарина плаћена у готову

НОВИ САД
петак
16 августа
1940

Година VI
Бр. 192(1.577)

ДАН

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ

Независни информативни дневник
Излази сваког дневног осим понедељника
Примерак 1 Д
Месечна претплата 20 д. за земљу 50 за иностранство
Огласи по тарифи

Редакција и администрација Краља Александра 7. — Телефон: 21-05 — 21-06. Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58.460 — Поштанска фах број 178 — Рукописи и фотографије се не враћају.

Берлинска штампа тврди да је немачка ваздушна офанзива поколебала уверење Енглеза да ће се рат наставити повољно по Енглеску

„Трибуна“ пише да је бомбардовање отворених италијанских градова покушај одмазде Енглеске због пораза у Африци

Г. Идн не верује у скори завршетак рата који, по његовим речима, улази у другу фазу

Лондон, 15 августа. — (А.А.) Рајтер јавља:

Министар рата г. Идн одржао је снопћ говор на радију.

Г. Идн је у свом говору нагласио да нису тачна предвиђања да ће се рат завршити у лето ове године и да Енглези сматрају да је рат једва почео, а модерни ратови захтевају да се господари светским изворима, а зато је опет потребно имати поморску снагу.

„Већ је доказано, рекао је г. Идн, да је поморска снага јаче оружје од копнене, а када се надмоћна поморска снага уједини са ваздухопловном снагом која се стално повећава онда све то претставља моћно средство. У таквом положају налазимо се ми.“

Осврћући се на будућност г. Идн је изјавио да нико у Великој Британији не жели да дође и до трећег рата, па ће се тај нови поредак засновати на начелима „у која ми верујемо јер знамо да су добра“.

Говорећи о припремама за одбрану Велике Британије, г. Идн је изјавио да је повећање војних ефектива знатно убрзано и да је од маја месеца отпочета обука 500.000 људи.

„Наше резерве људства и материјала, наставио је министар, такође се повећавају“.

На крају свога говора г. Идн је одао признање метрополитенској гарди, која данас броји преко милион и по људи.

„Наше ваздухопловство показало се, изјавио је г. Идн, дорасло противнику у нападу, а такође и у одбрани. Можда ће сада доћи ред на метрополитенску војску. У том случају сваки војник одазваће се позиву.

Изгледа да почиње друга фаза битке, рекао је г. Идн. Ми имамо властито мишљење о својим способностима и о својој издржљивости, способностима не само да издржимо већ и уданан да задамо“.

—ооо—

Г. ЛАГВАРДИЈИ ЈЕ ПОНУЂЕН РЕСОР МИНИСТАРСТВА РАДА

Вашингтон, 15 августа. — (А. А.) Рајтер јавља:

„Ченел Америкен“ јавља да је г. Рузвелт понудио претседнику њујоршке општине г. Лагвардији ресор министарства рада.

Берлин, 15 августа. (А. А.) — ДНБ јавља:

Јутрошњи берлински листови баве се ,између осталог, британским службеним извештајима о тобожњим губицима које је претрпело немачко војно ваздухопловство приликом својих напада на британске авионе, лучка постројења, фабрике ратног материјала и конвоје.

Листови доносе своје коментаре под драстичним насловима, као например: „Енглеска тражи заборава у махнитању цифрама“, „Болесничка температура нагло расте“ и слично.

„Берлинер Берзен Цајтунг“. између осталог, каже:

„Оваквим неразумним извештавањем Енглези на најочигледнији начин показују свету баш оно што би желели по сваку цену да прикрију, показују свету да је њихова ситуација очајна и да их је обузео велики страх под ударцима немачког војног ваздухопловства. Јер, само пусти страх може да роди овакво лудовање цифрама какво претстављају британски извештаји о немачким и властитим губицима.

Британски плутократски властодршци морају бити у неком нарочитом душевном расположењу ако сматрају да ће се игде на свету наћи човек који ће њихове измишљотине примити за готов новац. Чак и у Сједињеним Америчким Државама, земљи на коју је Енглеска доскора још рачунала као на будућег савезника, барометар поверења у Велику Британију спао је на нулу.“

У потврду овог свог тврђења писац чланка указује на јучерашњу изјаву америчког министра морнарице г. Нокса.

Чланак се завршава речима:

„И опет, и то у одлучном часу, показује се да су чињенице јаче од пусте британске маште“.

„Дојче Алгемајне Цајтунг“ подвлачи да су британски извештаји у своје време објављивали до крајности претеране извештаје о немачким губицима у Пољској, Норвешкој, Фландрији и Француској. Затим се у чланку овога листа вели

„Ако Енглези сад једног дана у своме извештају објављују многоструко претеране цифре наших губитака да би сутрадан још дуплирали те већ многостручне губитке, разлог таквом поступку треба тражити и у политичко-психолошком моменту. Очигледно је да се мора прибегавати оваквом грозничавом бунцању у британским службеним извештајима кад се зна да сад сваког дана и сваке ноћи стотинама хиљада Енглеза седе по подземним заклонима и проклињу плутократску владу која је одбила оку мира коју је пружио Вођа Рајха.

Десетине хиљада Енглеза осетили су шта значи немачки ваздушни напад. Њихово поверење у уверавања владе, да ће се рат наставити повољно по Енглеску увелико је поколебано“.

Италијанска штампа о британској пропаганди помоћу летака

Рим, 15 августа. — (А.А.) Агенција Стефани јавља:

Штампа репродукује текст летака који су у исто време са бомбама бачени из енглеских авиона, па пише да се Лондон нада да ће тако моћи да врши некакав утицај на дух италијанског народа.

То је, каже „Ђорнале д' Италија“, нов доказ британске пропагандистичке лудости. Италијански народ врло добро је учинио што је устао да се ослободи тираније Велике Британије, која је одувек држала Италију затворену у Средоземном Мору и пречила јој демографску и привредну експанзију. Зато Италијани могу да читају летке који су доказ интелектуалне и душевне заосталости непријатељеве.

„Ђорнале д' Италија“ додаје да се један народ као што је италијански на страни Немачке бори за слободу и величину двају народа пуних младости, а против једне силе остареле чуварице једног инфериорног стања кога би желела да задржи. Италијански народ са равнодушношћу чита бесмислене апеле и смешне претње садржане у британским летцима.

„Трибуна“ пише да злочиначко бомбардовање отворених италијанских градова у Северној Италији, које је имало жртве само међу цивилним становништвом, претставља један покушај одмазде Енглеске због пораза код њих у Африци. Лудо је ,уосталом, пише даље „Трибуна“, надати се и очекивати било какав ефекат од садржине летака који су бачени у исто време када и бомбе.

Целокупна римска штампа манифестује негодовање због кукавичлука британских пилота који су бомбардовали отворене градове у ноћи. Британски авијатичари немају смелости да нападају по дану, како то чине Италијани. Они се не усуде да прихвате изазов италијанских борбених и ловачких авиона.

БРИТАНСКИ ИЗВЕШТАЈ О БРОЈУ ОБОРЕНИХ АВИОНА

Лондон, 15 августа. — (А.А.) Рајтер јавља:

Министарство ваздухопловства саопштава:

„Сада је познато да је у току јучерашњих борби око наших обала уништено 20 непријатељских авиона. Седам наест авиона оборили су наши ловачки авиони, а три наша противавионска артилерија. У току јучерашњих ваздушних операција изгубили смо три пилота.“

—о—

Потопљен наоружани британски трговачки брод „Трансилванија“

Лондон. 15 августа. (А. А.) — Рајтер јавља:

Адмиралитет саопштава следеће:

„Непријатељска подморница торпедовала је наоружани трговачки брод „Трансилванија“, који је непосредно затим потонуо.

„Трансилванија“ је имала 16.923 тоне. Торпедовање поменутог брода извршено је у Атлантском Океану. Настрадало је 30 до 40 људи. Бродови и рибарски бродови укрцали су 300 преживелих бродоломника. Ти бродоломници су искрцани у једној луци западне Енглеске.

Напад је извршен у потпуној тами на узбурканом мору. За време спасавања настала је још јача бура, те се један чамац за спасавање преврнуо.

—ооо—

Састављена је румунска делегација за преговоре са Мађарском

Букурешт, 15 августа. — (А. А.) Агенција Стефани јавља:

У румунској делегацији која ће се у Турну Северину састати са мађарском делегацијом налазе се бивши министар правде г. Валер Поп и један генерал као војнички експерт.

Румунски посланик у Будимпешти и мађарски посланик у Букурешту биће посматрачи придодати делегацијама својих држава.

Проблем снабдевања Војводине огревним дрветом

Мере за решење проблема

Према процени стручњака, Војводина годишње троши просечно 50.000 вагона огревног дрвета. Као пасивна област у шуми, Војводина је упућена на довоз дрвета за огрев скоро искључиво са подручја Бановине Хрватске а мањим делом из Босне и Словеније. Ове године јавиле су се крупне промене у дрварској привреди које су довеле до несташице огревног дрвета на војвођанској пијаци.

Прве тешкоће у набавци огревног дрвета настале су почетком месеца априла ове године, када је требао отпочети превоз тог дрвета, као и ранијих година, у наше крајеве из Хрватске. Ове тешкоће, које до сада не само што нису отклоњене, иако стојимо пред зимском сезоном, него су и повећане — различите су природе. Ради боље прегледности развоја прилика под којима се врши снабдевање Војводине огревним дрветом, поделићемо време од априла месеца до данас, а с обзиром на режиме у дрварској привреди, у три периода. Први период пада на доба од месеца априла до 10 јула; други период од 10 јула, када је дочета Наредба Бана Бановине Хрватске о ограничењу промета огревног дрвета, до 3 августа, а трећи период од 3 августа, када је Уред за надзор цена Банске власти Бановине Хрватске прописао забрану извоза дрва са подручја Бановине Хрватске, наовамо.

ПРИЛИКЕ НА ТРЖИШТУ ДО МАКСИМИРАЊА ЦЕНА ДРВЕТУ

У првом периоду имали смо режим слободе у погледу цена и промета дрвета за гориво. Међутим, већ тада су наступили поремећаји у производњи дрва, који су готово потпуно онемогућили набавку дрва војвођанским дрварским трговцима. Узроке овој појави треба у првом реду тражити у чињеници што су елементарне непогоде ове године изузетно спречиле благовремену сечу и извоза дрва из шуме до места утовара. Осим тога, запреке у изради огревног дрвета настале су услед позива дрварских радника у војску и због ангажовања стоке за војне потребе којима се иначе вршио превоз дрва из шуме до утоварних, речних и железничких станица. Најзад, застој у набавци дрва за потребе Војводине јавио се и услед уздржавања индустриских дрварских предузећа од сваког закључивања послова због бојазни да ће наговештаваним максимирањем цена дрва бити доведен у питање рентабилитет њиховог пословања.

Не улазећи поближе у оцену узрока садашње несташице огревног дрвета, констатујемо чињеницу, а то је битно за Војводину, као потрошачку област, да је наступила стварна немогућност набавке дрвета почевши већ од априла месеца ове године с једне стране и с друге да су залихе огревног дрвета на војвођанској пијаци услед дугачке и јаке зиме у 1939/40 години исцрпљене и смањене испод уобичајених количина. При таквом стању ствари потпуно је логична појава што су цене огревног дрвета биле у сталном порасту. То је на крају довело до потребе максимирања цена дрва и завођења диригованог режима у дрварској привреди.

МАКСИМИРАЊЕ ЦЕНА ДРВЕТУ ЗА ОГРЕВ

Други период — период ограниченог промета огревног дрва и максималних цена дрва пада у доба од 10 јула до 3 августа 1940 године, т. ј. од дана доношења Наредбе о ограничењу промета огревног дрва до дана потпуне забране извоза огревног дрва са подручја Бановине Хрватске.

Та Наредба Бана Хрватске Бановине резултат је преговора између претставника шумске индустрије, који су трајали више од три месеца. Наредба за час је утолико важна што су њоме максиране цене огревног дрва на утоварним станицама у Бановини Хрватској са којих се скоро искључиво добавља дрво за потребе становништва Војводине и што је њоме извршена резервација половине произведене количине огревног дрва за потребе банске власти, њених установа, градских поглаварстава, њихових чиновника, јавних и приватних намештеника и осталог становништва Бановине Хрватске. Нов моменат у овом другом периоду претставља одлука Уреда за контролу цена у Београду од 24 јула 1940 год. о максимирању цена, која уствари није донела никакве нарочите промене.

Очекивало се да ће Наредба о максимирању цена дрвета обезбедити снабдевање свих крајева наше земље огревним дрвом. Међутим, она је постигла обратан ефекат, јер је створила још веће поремећаје на дрварском тржишту. Сви покушаји војвођанских трговаца да изврше набавку дрвета по максимираним ценама остали су безуспешни, јер дрварска индустриска предузећа неће да врше продају дрва по прописаним условима. Произвођачи стоје на становишту да је Наредба непотпуна и да се из техничких и комерцијалних разлога не може спровести у живот. Сем тога, стално повећање радничких надница и возарине од стране сељака — киријаша за превоз дрвета из шуме онемогућује им правилну калкулацију. Стога траже да се изврши измена Наредбе у том смислу да се одреди висина радничких надница и возарине за превоз дрва од стране сељака, да се укине одредба по којој 10 тона мора садржавати 20 просторних метара дрва, јер је технички неспроводљива, и да се утврде нове цене за дрво на утоварним станицама, које ће им осигурати пристојну зараду. Као што видимо из новинских извештаја, ове захтеве Банска власт Бановине Хрватске још увек расматра, по њима не доноси коначна решења а у многим местима у Војводини се осећа све већа оскудица у дрвету.

ЗАБРАНА ИЗВОЗА ДРВА СА ПОДРУЧЈА БАНОВИНЕ ХРВАТСКЕ

Трећи период траје од 3 августа наовамо. Тог дана Уред за надзор цена Банске власти Бановине Хрватске издао је Наређење о забрани сваког извоза огревног дрва изван подручја Бановине Хрватске до даљње одредбе. Према томе, че само стварно, него и правно не може се набавити ни довести дрво из Бановине Хрватске на нашу пијацу. Шта то значи, за нас јасно произлази из чињенице да је Бановина Хрватска до сада била скоро искључиво добавно врело за Војводину за огревно дрво.

Ми у пуној мери увиђамо оправданост разлога који су руководили меродавне чиниоце да максимирају цене огревног дрвета. Међутим, сматрамо да резервација огревног дрва за потребе Бановине Хрватске и забрана извоза тог дрвета са подручја Бановине Хрватске, чији исход још не можемо сагледати, није оправдана све дотле док наша земља сачињава јединствено привредно подручје. Други коментар овом врло озбиљном преседану не желимо дати. Правилно решење овог питања видимо у укидању тих мера и равномерној подели огревног дрва, према досадашњој потрошњи, свим потрошачким областима, без икаквог фаворизирања потреба било ког краја наше земље.

Међутим, истичемо поново да проблем снабдевања Војводине огревним дрветом стоји још увек отворен. Данас, када су наше дрваре требале да буду дупке пуне дрветом, зјапе празне или имају незнатне количине дрва. Ситуација постаје сваким даном озбиљнија, јер се зима приближује. Последњи је час да сви позвани фактори предузму одлучне и хитне мере, ма и принудног карактера, да се обезбеди снабдевање Војводине огревним дрветом.

Наше је становиште, које је прихваћено на последњој конференцији Сталног одбора централних установа и удружења са подручја Дунавске бановине, да би требало предузети следеће мере:

1, одмах укинути забрану извоза огревног дрвета из Бановине Хрватске, тим пре јер не постоји никакво ограничење пласмана основних земљорадничких производа са подручја Дунавске бановине у Бановину Хрватску;

2, дати на сходан начин ефективну важност правним прописима о максимирању цена огревног дрвета, те по потреби егземпларно кажњавати произвођаче, како из Бановине Хрватске, тако и из других крајева, који се неоправдано уздржавају од продаје огревног дрвета или врше продају дрвета по већим ценама;

3, обезбедити ма и принудним мерама довоз на тржиште огревног дрвета које лежи у шуми а способно је за потрошњу, и

4, донети те мере хитно, јер и при повољном решењу овог проблема постоји опасност да ће наступити саобраћајне сметње које ће онемогућити стварно снабдевање Војводине огревним дрветом.

Инж. ТЕОДОР АВРАМОВИЋ

НАПАД НА ФАБРИКЕ АВИОНА У МИЛАНУ И ТОРИНУ

Лондон, 15 августа. — (А.А.) Рајтер јавља:

Министарство ваздухопловства саопштава да су британски авиони извршили напад у току прошле ноћи на војне објекте у северној Италији, посебно на фабрике авиона у Милану и Торину.

Лондон, 15 августа. — Званично се саопштава да су у ноћи између уторника и среде између 12 и 2 часа британски бомбардери напали фабрику авиона Капрони у Милану и фабрику авиона и аутомобила Фијат у Торину.

Сви британски авиони вратили су се неоштећени, изузев једног, који је морао да се спусти у близини британске обале, али му је посада спасена.

—o—

У три реда...

ЊУЈОРК, 15 августа. — Дописници америчких листова из Лондона јављају да енглеска антиавионска одбрана у борби против немачких авиона употребљава једно сасвим ново ратно средство. Помоћу једног специјалног механизма, сличног оном који избацује ракете, када немачки авиони долећу над Енглеску избацује се у ваздух специјална челична мрежа скоро невидљива. Ако чемачки авиони наиђу на ту мрежу, заплету се у њу и одмах падају. Дописници америчких листова тврде да је ово ново средство досада било ефикасно.

ЊУЈОРК, 15 августа. — „Њујорк Тајмс“ објављује да је садашња месечна продукција британске ваздухопловне индустрије 2000 авиона.

Државно тужилаштво у Загребу забранило је растурање неких летака

Загреб, 15 августа. — „Народне Новине“ доносе: Државно тужилаштво у Загребу забранило је растурање летка под насловом: „Програм Хрватске Национал-социјалистичке странке рада (ХНССР) потписаног са Водство Хрватске национал-социјалистичке странке рада“ Загреб; растурање летка под насловом: Радницима и намештеницима који свршава са... „Комунисти чланови класних синдиката“; растурање часописа „Политички весник.“

Испитује се могућност набавке кукуруза из Бесарабије и Северне Буковине

Већ су поведени информативни разговори са совјетским трговинским претставником

Београд, 15 августа. — Сазнаје се са добро обавештене стране да су наши званични претставници дошли у додир са овдашњом совјетском привредном делегацијом ради испитивања могућности набавке кукуруза из Бесарабије и Северне Буковине. Ове житородне области су за нас интересантне као снабдевачи због њихове близине и јевтиног воденог транспорта.

Уредба о организацији производње и промета имаће карактер оквирне уредбе

Београд, 15 августа. — Уредба о организацији производње и промета, која се, како је ДАН јуче јавио, налази већ пред Министарским саветом, даће широка овлашћења Министру трговине и индустрије за дириговање целокупном индустријом у циљу обезбеђења општих интереса. Сама Уредба имаће карактер оквирне уредбе, на основу које ће влада моћи да изда потребне уредбе за регулисање проблема производње у појединим гранама привреде

ОДЈЕЦИ И МИШЉЕЊА

АДМИНИСТРАТИВНИ АПАРАТ ТРЕБА ДА СЛУЖИ НАРОДУ

„НАПРЕД“ (Београд):

Наша је управа постала једно врло болно место нашег државног живота: уместо да пружа грађанима заштиту, коју им Устав гарантује, њих управо обузима зебња кад треба са управом да дођу у додир. Јер или ће наићи на развлачење и одуговлачење, које је тако рећи ушло у крв нашој администрацији и које се изражава у оној познатој речи: дођите сутра, или ће се сукобити са набуситим и осионим понашањем органа власти чи сто наљућених што их узнемиравају којекаквим ситницама. Тек, у сваком случају, ретко ће наћи поштовање сво јих права и разумевање својих потреба. И тако се стварају можда и ситна лична незадовољства, која се у резултату претварају у крупна општа нерасположења.

Уопште говорећи, ствари су се потпуно наопако изокренуле, јер место да сви они, које административни апарат обухвата у себи, буду прожети уверењем да тај апарат постоји рад појединаца и народа, они напротив као да мисле, да су појединци и народ ту ради тога апарата. Међутим, администрација би требало да је слуга народа, а не народ слуга администрације. Само да би администрација постала слуга народа неопходно је да престане бити слуга партија. У истини то што се администрација упреже у службу партија и што се њена и законска и фактичка моћ да једне ороси а друге покоси искоришћује у партиске сврхе, претставља главни извор нашег административног зла. Јер одатле што оне, који својим радом треба да обезбеде правилно функционисање адми нистративног апарата, гоне да се повијају према партијама како се оне смењују на власти и наводе да једнима пакују а другима кроз прсте гледају — не може ништа добро, него очигледно само зло. И ако се то зло жели отклонити природно је онда да пре свега треба његов извор затворити, наиме уредити ствари тако да административни апарат служи народу и држави, а партија на власти нека путем својих организација као и партије које нису на власти, ради на остварењу својих партиских интереса.

Рок за преградњу стабилних индустриских мотора на погон са домаћим горивом биће продужен

Неке врсте мотора биће ослобођене од обавезе преграђивања

Београд, 15 августа. — Јуче смо јавили да рок за преграђивање индустриских мотора на погон са домаћим горивом неће бити продужен. Сада се међутим сазнаје са добро обавештене стране да ће овај рок бити ипак продужен, и то до 1 јануара 1941 године. До овог продужења долази услед тога што ове преправке до 1 септембра није могуће извршити због ограниченог броја стручних радионица у земљи.

Наредба о продужењу рока је већ у раду и садржаваће још и неке друге одредбе, па и ослобођење од обавезе преграђивања неких врста стабилних мотора, код којих је преправка из тех ничких разлога или због природе посла у предузећу немогућа или знатно отежана.

Бан г. др. Кијурина обилази колоније средње и северне Бачке

На самом терену Бан г. др. Кијурина испитује потребе колонија и прегледа новооснноване здравствене установе

Бан г. др. Бранко Кијурина предузео је јутрос једно краће путовање по колонијама средње и северне Бачке. У пратњи г. Бана налазе се начелник Одељења за народно здравље и социјалну политику Банске управе г. др. Владан Јојкић, шеф јавне безбедности г. др. Вељко Момировић и инжењер Државног хигијенског завода у Новом Саду г. Милорад Радонић.

У току данашњег дана Бан г. др. Кијурина са пратњом посетиће неколико колонија средње Бачке, а у току сутрашњег дана и неке колоније северне Бачке у околини Старе Кањиже.

Приликом овог свог обилажења колонија г. Бан ће посетити Томиславце, Горњу Рогатицу, Бачки Соколац, код Старе Моравице, затим Карађорђево, Павлово, Његошево, Милешево, Велебит, код Старе Кањиже, и још неке друге колоније. Том приликом на самом терену испитаће најновије потребе колониста, те ће прегледати и новооснноване здравствене установе које је на колонијама недавно основало, делимично потпуно из својих средстава, а делом само помогло њихово оснивање. Здравствено одељење Банске управе. Као што је познато на колонијама Његошево, у Бачком Соколцу и на Велебиту подигнуте су две модерне здравствене станице и једно народно купатило, које ће здравствене установе несумњиво, у великој мери допринети побољшању хигијенских прилика на овим нашим колонијама.

Бан г. др. Бранко Кијурина

Очекује се да ће привредне и социјалне реформе бити објављене 26 августа

Блед, 15 августа. — Према политичкој живости која већ неколико дана влада на Бледу, израженој и у низу министарских конференција, које се доводе у везу са припремама привредних и социјалних реформи, закључује се да је рад у овом смеру у пуном замаху. Према обавештењима која су данас у вези овога могла да се добију, изгледа да ће најављене привредне и социјалне реформе бити објављене 26 августа, о годишњици споразума Цветковић-Мачек, која ће, како се претпоставља, бити прослављена на Бледу. Објавом реформи о годишњици споразума треба да се јасно прикажу резултати једногодишњег рада владе народног споразума.

Као што је ДАН већ извештавао, на Бледу већ неколико дана бораве поједини министри, који су се с времена на време враћали у Београд и поново долазили на Блед. Јучерашњи дан је био нарочито значајан, јер су тога дана конферисањима присуствовали и претседник владе г. Драгиша Цветковић и потпретседник г. др. Блатко Мачек као и бан Бановине Хрватске г. др. Шубашић.

Г. др. Шубашић је на Блед допутовао прексиноћ. Бан г. др. Шубашић је присуствовао вечери коју је министар финансија г. др. Шутеј приредио за министре који бораве на Бледу. После вечере г. др. Шутеј и министар трговине и индустрије г. др. Андрес сачекали су на станици Лесце—Блед потпретседника владе г. др. Мачека. Са станице министри су се одвезли у Парк хотел.

Конферисања су почела јуче у 7 часова ујутру. Прву конференцију је одржао г. др. Мачек са г. др. Андресом, која је трајала један сат. Затим су конферисали г. др. Мачек и г. др. Шубашић. Потом је г. др. Мачек конферисао са г. др. Константиновићем и г. др. Шутејом. Конферисање је трајало два часа. Следећој конференцији присуствовали су г. др. Мачек, г. др. Шутеј и г. др. Шубашић. Конференција је трајала један час. Министри су затим пошли на ручак. Конферисања су настављена после подне и трајала су све до 7 часова.

Јуче после подне, у 18 часова, допутовао је из Љубљане аутомобилом на Блед претседник владе г. Цветковић и одмах се одвезао у своју вилу „Потхорн“. У току вечери претседник владе г. Цветковић састао се са потпретседником г. др. Мачеком и осталим министрима који бораве на Бледу. Конферисања су данас продужена. И данашња конферисања доводе се у везу са привредним и социјалним питањима и уредбама које припрема Краљевска влада. Данашњим конферисањима присуствује и министар просвете г. др. Антон Корошец, који је данас допутовао на Блед.

Из Румуније ће се увозити дрво за потребе Војводине

Београд, 15 августа. — Јуче по подне одржана је, у просторијама Уреда за контролу цена, конференција надлежних власти о питању огревног материјала, којој су присуствовали гг. др. Сава Обрадовић, помоћник министра трговине и индустрије, инж. Манојловић, начелник Министарства шума и руда, и други. Да би се обезбедиле довољне количине огревног материјала, на конференцији је одлучено да се из Румуније увезе гориво дрво за потребе Војводине. У исто време предузеће се мере да се већ у току овог месеца повећа производња горивог дрвета у нашим шумама. Једнако ће се предузети мере како би се домаћи произвођачи нагнали да изнесу расположиво дрво на пијацу по ценама предвиђеним последњом уредбом.

У БАНОВИНИ ХРВАТСКОЈ РАСПУШТЕНЕ СУ СВЕ СЛОБОДНОЗИДАРСКЕ ЛОЖЕ

Загреб, 15 августа. — Решењем бана Бановине Хрватске г. др. Ивана Шубашића распуштене су све слободнозидарске ложе у Бановини Хрватској, које су биле разврстане у три групе. Поједине организације ових ложа постојале су у Загребу, Дубровнику, Сплиту, Карловцу, Сушаку и Осеку. Полициске власти запленили су у свим местима архиву и имовину слободнозидарских ложа, па ће се тако утврдити ко су били чланови, колика је њихова имовина и повешће се истрага о раду ложа.

Увоз мрког угља и лигнита неће се дозвољавати

Београд, 15 августа. — Сазнаје се да су све молбе индустриских предузећа и организација за бесцарински увоз мрког угља и лигнита одбијене. Дозвољаваће се само увоз висококвалитетних угљева и кокса, како је то и до сада чињено. До ове је одлуке дошло због тога што је утврђено да у земљи располажемо довољним количинама мрког угља и лигнита, а домаћи рудници су се обавезали да ће уредно снабдевати индустрију и кућанство.

ДО КРАЈА ОВОГА МЕСЕЦА ИНДУСТРИСКА ПРЕДУЗЕЋА МОРАЈУ СЕ СНАБДЕТИ ТРОМЕСЕЧНИМ РЕЗЕРВАМА ГОРИВА И МАЗИВА

Београд, 15 августа. — Издата је наредба да се сва индустриска предузећа до краја овог месеца снабдеју са тромесечним резервама течног горива и мазива, које се резерве морају стално одржавати, како је то већ било одавно наређено, али се извесна предузећа тога наређења нису придржавала. Предвиђене су и санкције за неизвршење овога наређења.

СЛОГИНА СТРАНА

Народу требају добри и јевтини лекови
апотеке и апотекари

Доносимо овде чланак угледног претставника наших апотекара, г. Милоја Станковића, из Сремске Митровице, у коме се предлажу две врло крупне реформе:

1) да се апотеке подржаве и апотекари постану државни чиновници,

2) да се забране „специалитети и патентовани препарати", јер не вреде или су и штетни, а државу и народ стају сувога злата, јер их набавља из иностранства.

Овај предлог има сличности с некадашњим намерама да сви лекари постану државни чиновници, те да на тај начин лечење буде јевтиније и приступачно и најсиромашнијим слојевима народа. Нама се чини да је подржављење апотека много лакша и природнија ствар од увршћавања лекара у државне чиновнике. Кажу да то ни у Русији није успело. Лекара има обичних стручњака и врло чувених, европски чувених специалиста: хирурга, гинеколога, интерниста, психијатера итд. који неће да се изједначе с осталима, јер желе да своје веће знање или већу вештину боље искористе. Код апотекара то није случај: они су, по своме позиву и струци, скоро сасвим изједначени. Ако је тачна тврдња г. Станковића, да би ова реформа била корисна и за саме апотекаре — онда је јасно да би је сви остали прихватили, јер би за народне масе свакако била од огромне користи. Сваки пријатељ народа мора дубоко жалити што много сиромашно дете или одрасли подлегну болести, јер не могу да се лече због скупоће лекова.

Код нас се, у последње време, много говори о националним, просветним и привредним реформама којима би свима био циљ побољшање живота нашем најбројнијем, а у много случајева најсиромашнијем сталежу, земљораднику. Ми смо једном на Слогиној страни писали да је наша просветна политика после ослобођења била погрешна: почели смо од врха, створили смо три потпуна универзитета ,а оставили смо народ непросвећен — преко 50% неписмених. А требало је свуда оснаварити бар шесторазредне (доцније осмо разредне) основне школе, последње две године — у селима — пољопривреднога карактера. Питање народног здравља још је важније и од просветних питања, јер од њега зависи сам живот народни. Код нас харају опасне социалне болести: маларија, туберкула, сифилис, алкохолизам, те поред свег високог наталитета нашега народа (који се, уосталом, смањује) прете дегенерацијом и пропашћу. А код просвећених народа те су опасности, углавном, сузбијене. И питање апотека иде у ову, најзначајнију, здравствену реформу, те зато молимо све стручњаке и заинтересоване да својим писањем помогну, како би се ово питање теориски решило. А теориски правилно решено, могло би се брзо и озаконити.

Д-р. Н. П.

*

Ових дана изнео сам у београдској „Правди" на дискусију тврдњу да је концесионални, привилеговани систем апотека — несавремен, немогућ у данашњој структури и односима друштвеним и да се без одлагања мора укинути, јер наноси огромне штете националној имовини, деморалише све око себе, убија ауторитет државне власти, угрожава чак и народно здравље, а при томе довео је на руб пропасти и сам апотекарски сталеж.

Исто тако јасно и гласно рекао сам да они који би морали савршено познавати све што је у вези с тим питањем, својим радом показују или очајно неразумевање, или несхватљиву злу вољу, па не могу, или неће, да поправе што не ваља, већ све више ствар заплићу, праве од једног зла два.

Најзад, рекао сам да сам већ пре пет година предлагао и покушавао да придобијем за свој предлог прво апотекаре, као најближе заинтересоване, но да они о томе неће да говоре, већ упорно ћуте и не дају да то питање избије у јавност. Ја сам рекао да схваћам ћутање свих оних којима не иде у рачун да ствар изађе на светло, али утолико мање могу да разумем оне за које то мистериозно ћутање значи штету и катастрофу. Чудим се већини апотекара, чудим се огромној већини целог народа који не може пристојно да се лечи због скупоће лекова и чудим се нашој штампи, њеним претставницима, да немају срца за овакве проблеме, за највеће благо народа, за његово здравље. Зар је могуће да затварају очи пред таквим животним народним питањима икоме за љубав?

Ја овим предајем све те ћуталице јавном мнењу, нека се с њиме обрачунају, па нека приме или побију моје становиште.

Проблем је у овоме:

Лекови су скупи, углавном из ова три разлога — 1) што држава дозвољава читаву поплаву којекаквих „специалитета и патентованих препарата" од којих се 99% увози из иностранства и плаћа сувим златом, народним знојем, а 90% од тога свега или је проблематичне, или никакве вредности, а често и штетно.

Значи — децимирати специалитете.

2) Елиминисати скупо посредовање великих дрогерија, па да држава сама преузме добаву и слагалиште свих лекова и даје их народу по режиским ценама.

3) Апотекарске концесије се више не дају, а и постојеће апотеке држава преузима у своје руке, а апотекари постају државни чиновници.

Основ проблема је — појевтињавање лекова, ефикасније чување највећег националног блага, народног здравља, а у вези с тим има да се измени много штошта.

Ја унапред напомињем само толико да је етатизација великих дрогерија и апотека врло једноставна и лака, и то тако да држава за откуп постојећих апотека не мора уложити ни једног динара државног новца, а апотекари опет да притом не изгубе ништа од своје својине.

Ово лаицима изгледа невероватно, а ни сами апотекари неће то да капирају, но утолико су пре дужни да пред јавношћу отворено кажу по томе питању своју реч. Ради се о животном интересу свих, без разлике сталежа, па нико не сме остати пострани, свачија је дужност да каже своју реч, а на сунце не сме само онај ко има масла на глави.

МИЛОЈЕ СТАНКОВИЋ,
апотекар

Наши дописи

Јавља нам се писмом добар наш бистар сељак из бачкога села. Тужи нам се на рад једнога службеника који није добар пастир. У томе селу имају три српске вршалице. Наши Срби су нудили да врше мањинама 3% јевтиније него њихови људи, али они нису пристали, јер хоће да помажу само своје људе. А српски службеник у томе селу, који има доста земље, радио је своје жито на вршалици мањинског сељака. С правом нам се тужи наш човек на поступак тога службеника. Пре рата наши свештеници, учитељи и друга интелигенција на селу нису тако радили; окупљали су свој народ, учили га како да се брани, оснивали српске земљорадничке задруге, читаонице, соколска друштва итд. И онда је наш свет боље стајао, под вођством своје честите интелигенције, штедео је, удруживао се и куповао земљу и куће. Данас ,нажалост, наш народ продаје тековину својих дедова, и тако припрема своју пропаст. Ако га сеоска интелигенција изневери, ако га не води добрим путем — није чудо што сељак губи веру у себе и свој народ. Запамтимо: интелигенција носи одговорност за пропадање у сваком селу, њој припада заслуга ако се напредује. Где је интелигенција свесна, народ не пропада, него напредује. Наш народ је још здрав и свестан, требају му само добри вођи, па се не бојимо ничега.

Слога није против мањина, не жели борбу с њима, него међусобно поштовање. Али се ми морамо борити истим средствима као и мањине, јер иначе ћемо пропасти. Лако је израчунати да ћемо сами себе упропастити: кад наше занатлије, трговце, сопственике вршалица итд. не помажу мањине, они су спали само на нас; ако их ни ми не помажемо, пропали смо. Ако нам пропадне само један сталеж, пропада цео народ; сви смо ми повезани. Наши стари, предратни борци и родољуби говорили су: ко се занатом и трговином бави, тај се месом храни. Онда су постала и начела: свој своме! и — Србине не испуштај земљу из шака, јер чија је земља онога је и отаџбина! Нисмо ми Срби и Словени то измислили, јер ми смо питом, наиван свет који је готов сваком да верује, никога да не мрзи. И не треба мрзети странце, али је света дужност свим силама бранити своје, штитити своје људе, своје занатлије, трговце, своју индустрију, своје сопственике вршалица и када нису јевтиније. Зар није велика срамота да је свештеник мање свестан од своје пастве? Ми опомињемо и молимо сеоску интелигенцију да не раде овако, него да се угледају на наше честите свештенике и учитеље, да свим својим силама помажу своме народу, у свакој прилици, да му предњаче добрим примером и паметним саветима. У овом тешком времену и огромној утакмици, где се свако бори за свој живот и напредак, сви морамо бити честити и радени, јер иначе ће нас осудити и проклињати потомство да нисмо могли не само унапредити, него ни сачувати драгоцене тековине наших старих честитих бораца и родољуба.

*

Адреса управе Слоге и уредништва Слогине стране: Нови Сад, Дубровачки пут, 17 Чек. рачун: Слога, друштво за просвећивање села, бр. 59.548.

МИСЛИ

У овим тешким временима дужност је свакога родољуба да се бори за свој народ, да буде добар пример у свему. Радимо сви сложно на народном напретку.

*

Школовани људи који су позвани да воде треба да се приближе народу с поштеним намерама, не тражећи ништа за себе, а дајући од себе све. Да подижу народ културно, привредно и морално.

*

Штеди, јер се ситном штедњом постижу огромни успеси. Многу кућу упропастило је расипање. Штедљиви народи напредују, расипни морају пропасти.

*

Буди трезвен. Алкохол је отров који уништава тело и душу. Алкохол дегенерише и спушта човека до животиње. Чувајте децу и омладину од алкохолних пића. Будућност имају само трезвени народи, као што срећан живот имају само трезвени људи.

*

Уписујте се у друштво Слогу, јер Слога жели рад за народ, подизање нашега села, да бисмо били срећни и напредни, да бисмо стигли мале, културне и задовољне западне народе.

Течај за образовање забавиља

Државна Женска учитељска школа у Новом Саду примиће у школској години 1940/41 20—30 кандидаткиња ,које желе да сврше течај за образовање забавиља. Течај ће трајати од 11 септембра о. г. до 28 јуна 1941 год. Предавања ће се завршити 6 јуна 1941 године, а после тога ће се обавити испити.

Услови за пријем кандидаткиња у овај течај су: 1) да кандидаткиње имају 4 разреда гимназије са нижим течајним испитом или грађанску школу са завршним испитом; 2) да имају најмање 17 година живота; 3) да су примерног владања; 4) да су здраве, и 5) да имају добар глас и слух.

Здравствено стање, глас и слух утврђују комисије, које ће одредити управа школе. Преглед ће се извршити 12 септембра.

Првенство имају кандидаткиње које су свршиле течај за домаћице.

За пријем треба да се приложе следећи документи: сведочанство о дотадашњем школовању; извод из књиге рођених; уверење о владању; кратак опис живота.

Молбе ће се примати до 11 септембра о. г. закључно. Кандидаткиње ће становати екстерно (у вароши), јер школа нема места у интернату.

ПОСТАВЉЕЊЕ У МИТРОВАЧКОЈ БОЛНИЦИ

Сремска Митровица, 15 августа. — Одлуком бана г. др. Кијурине, постављена је за бановинског чиновничког приправника девете групе код Бановинске болнице у Сремској Митровици гђица Ева Јаковљевић, апсолвент Државне трговачке академије из Суботице. **(Дан)**

ТОМАШЕВАЧКА ОПШТИНА РАСПИСАЛА ЈЕ НАТЕЧАЈ ЗА БЛАГАЈНИКА

Томашевац, 15 августа. — Општинска управа у Томашевцу расписала је натечај за попуњавање упражњеног главног службеничког места општинског благајника. Молбе се подносе до 10 септембра. **(Дан)**

У Мокрину и Бали избили су пожари под сумњиким околностима

Мокрин, 15 августа. — На салашу Живка Трнића избио је пожар, којом је приликом изгорело око 100 мц. пшенице, велика количина сламе, као и пољопривредни стројеви и зграде. Истрагом је утврђено да је Трнић пре извесног времена осигурао своју кућу на велику своту те је стога пала сумња да је пожар подметнут. Штета је велика. (Дан)

Бала, 15 августа. — На имању Душана Колерина, под сумњивим околностима, изгорела је велика количина сламе и пољопривредних стројева. Салаш је био осигуран на 300.000 динара. Поред једне камаре нађена је флаша од петролеума и, пошто је постојала сумња да је сам власник подметнуо пожар, он је ухапшен и биће предат суду. (Дан)

Страдање једног радника у Петроварадину

Радник Ђура Рац имао је јуче несрећан дан. Он је јуче из Новог Сада према Петроварадину терао једнопрежна кола. Кад је стигао у Петроварадин, у Јелачићевој улици, коњ је помахнитао и појурио, Рац је пао са кола и задобио тешке повреде на нози.

Расписана је лицитација за продају судске архиве у Руми до 1909 године

Рума, 15 августа. — Пре неког времена, Сремски суд у Руми расписао је лицитацију за продају старих делова своје архиве као хартије без вредности. Грађа ова припада времену до 1909 године и свакако у њој има материјала који је од историског значаја. Надлежне државне архиве у Београду и Новом Саду предузеле су на време мере да се распродаја не одржи или бар да се за време одложи. Штавише, како смо обавештени, постоји могућност да се ови стари делови архиве спасе. Преузимање архиве је отежано због тога што још није донета, иако постоји нацрт, Уредба о државним архивама, по којој би архиве могле да преузму грађу из судова. Сада се са интересовањем очекује исход поступка државних архива и да ли ће моћи да се спасе ова историска грађа.

УПРАЖЊЕНА СУ ТРИ МЕСТА У ОПШТИНСКОЈ СТРАЖИ У ФЕКЕТИЋУ

Фекетић, 15 августа. — Општинска управа расписала је натечај за попуњавање три споредна места општинских стражара. Молбе треба поднети до 25 августа. (Дан)

СУБОТИШТАНСКОЈ ОПШТИНИ ПОТРЕБАН ЈЕ РАЧУНОВОЂА

Суботиште, 15 августа. — Општинска управа у Суботишту расписала је натечај за попуњавање главног службеничког места општинског рачуновође. Молбе се примају до 10 септембра.

Филмско хватање разбојника за којим су расписале потернице полиције у Прагу, Инсбруку и у нашим већим местима

Злогласни разбојник Карло Сабо

после једночасовног пушкарања са апатинским полицајцима и жандармима

рањен у раме, напустио је борбу и предао се

Својевремено је Сабо у борби убио једног жандарма и другог тешко ранио

Апатин, 15 августа. — Апатинска полиција, на веома узбудљив начин, после огорчене борбе, успела је да ухвати у среду пре подне Карла Сабо, међународног обијача, против кога су издате потернице ради провалних крађа и убиства. Као што је познато, Сабо је, 27 јула, убио из револвера једног стражара, који је од њега захтевао легитимацију.

Пре подне, око 11 часова, Жарко Гајчин, општински стражар, приметио је пред једном гостионицом једног сумњивог младића, који је енергично протестовао када је од њега затражио легитимацију. Позвао га је да га прати у полицију. Када се окренуо на моменат да узме свој бицикл, приметио је да је младић извукао револве

— Не мрдај, јер ћу пуцати! рекао је младић са упереним револвером у руци.

Гајчин је остао на месту, а младић је то искористио и успео да се изгуби. Гајчин је одмах бициклом отишао у општинску кућу где је поднео извештај о својој узбудљивој авантури.

Ову необичну уличну сцену посматрао је издалека Јован Шенбергер, столар, који је, а да о томе нико ништа није знао, пошао у потеру за непознатим младићем а неке пролазнике је успут извештавао да обавесте полицију у ком је правцу овај отишао. Тако се дознало да је непознати младић који је уперио револвер на стражара побегао у правцу сомборског пута.

У међувремену је организована потера те су три стражара и један жандарм пошли за младићем, који није могао ни да наслути да га неко стално прати, и био је необично изненађен када су га ови стигли и када их је одједном у својој близини приметио. Младић се није много збунио и невероватно брзо отскочио у јендек поред пута, одакле је из свога револвера отворио паљбу на своје гониоце. Општински стражари и жандарм такође су се склонили и тада се развило право пушкарење, које је трајало скоро читав сат. Најзад је младић морао да се преда, пошто га је један метак погодио у раме, те је тако постао неспособан за даљу борбу.

Чим је ухваћен, непознати младић је претресен и код њега је пронађено 460 динара у новцу као и једна уложна књижица Поштанске штедионице на 150 динара. Нађено је још и разног алата за обијање, мала секира, хемиски препарати помоћу којих се могу нечујно вадити стакла из прозора као и други предмети којима је оперисао приликом својих операција. Младић је предао и своје легитимације, али су стражари одмах видели да су у питању фалсификати. Најзад, видећи да нема куд, младић је признао да је он Карло Сабо и признао је да је дошао у Апатин да би извршио похару у концелариским просторијама Рибарског савеза, јер је знао да тамо увек има већих свота новаца. Он је чекао да се смркне и тако је бесциљно лутао улицама, не рачунајући с тим да га неко може препознати. С обзиром на то што су његове повреде теже природе, пренесен је у сомборску Државну болницу где је узет на лечење, али се налази стално под строгим надзором.

Карло Сабо спада у ред најопаснијих злочинаца, који је приликом једне сличне борбе са жандармима једнога убио, једнога тешко ранио. За његово хапшење предузете су својевремено строге мере и просто је неразумљиво како је могао ипак да побегне. Против њега издале су потернице полиције у Прагу, Инсбруку као и многе друге полиције у Аустрији, затим у Марибору, Сомбору, Осеку и у Карловцу. (Дан)

У Али и Темерину громови су нанели знатну штету

Ада, 15 августа. — У уторак после подне ударио је гром у једну камару на имању Матије Ивегеша. Камара је потпуно изгорела. Штета износи око 1000 динара. (Д

Темерин, 15 августа. — У уторак после подне избила је изненадно олуја која је затекла у пољу Јосифа Фодора, ратара. Одједанпут је ударио гром који је убио оба Фодорова коња. Фодора су касније пронашли у бесвесном стању, те је одмах узет на лечење. Његове повреде су лакше природе.

Преко сто нижих чиновника иступило из Удружења суботичких градских службеника

До сукоба је дошло због питања повишице

Суботица, 15 августа. — На састанку нижих градских намештеника критикован је став Удружења градских чиновника у Суботици у погледу захтева за повишицу чиновничких плата. Удружење је наиме, једним меморандумом упућеним претседнику општине тражило повишицу плата, и то за чиновнике 200, а за редаре, агенте и служитеље 100 динара месечно. Ови последњи, међутим, сматрају да они треба да добију већу повишицу, јер су њихове плате мање и крећу се између 600 и 1.000 динара. Због тога је јуче преко сто нижих службеника иступило из Удружења. Уједно ће нижи службеници поднети посебну претставку претседнику општине и тражиће да службеници са мањом платом добију 250 динара повишице, чиновници 100—200 динара, а они изнад пете групе уопште да не добију повишицу.

Од 40 лица која су се у Мокрину тровала покваренним кобасицама остала је у болници још само једна старица

Велика Кикинда, 15 августа. — ДАН је јавио да се ових дана у Мокрину отровао већи број људи покваренним кобасицама. Захваљујући хитној интервенцији лекара, ово тровање у маси није имало жртава. Јуче је из болнице отпуштено 16 лица. На лечењу је још остала само старица Соса Шотловачки, чије је стање и надаље тешко. Што се тиче осталих 40 оболелих, који су били на кућној нези, и њихово је стање потпуно задовољавајуће.

Списи против месара Ђуканова достављени су Државном тужилаштву, које је предмет уступило Сремском суду

Самоубиство суботичког тапетара

Суботица, 15 августа. — Михајло Коврад, 36 година стар, тапетар, синоћ је у своме стану, у Цара Лазара улици, извршио самоубиство вешањем. Он је искористио моменат када није било никога у његовој близини. Када су га пронашли, био је већ мртав. (Дан)

Нађен стари римски новац у Новим Карловцима

Нови Карловци, 15 августа. — Приликом ископавања темеља за једну кућу у Новим Карловцима, радници су наишли на стари римски новац из 1364 године. Занимљиво је да је пре годину дана, приликом сличних откопавања, недалеко од овог места нађен већи број бронзаних предмета из старог доба.

ПРЕТПЛАТИТЕ СЕ НА ДАН!
УЗ МЕСЕЧНУ ПРЕТПЛАТУ ОД 24.— ДИНАРА ДОСТАВИЋЕМО ВАМ, ПРЕКО НАРОЧИТИХ РАЗНОСАЧА НОВОСАДСКО ИЗДАЊЕ ДАНА У СТАН ОДМАХ ПО ИЗЛАСКУ ЛИСТА ИЗ ШТАМПЕ

Велика тражња паприке на хоргошком тржишту

Хоргош, 15 августа. — На домаћем тржишту паприке у Хоргошу развој цена у прошлој недељи био је следећи (у динарима за 1 кг.): „племенита слатка“ 38; „полуслатка“ 34; Ia „гулаш“ 31; IIa „гулаш“ 27; „меркантил“ млевена 24; „племенита слатка“ полупрерађена 28 и венац непрерађене паприке 5 м. дужине по комаду 55 динара.

У поређењу са прошлом недељом цене паприке су имале доста неуједначен развој. Тако ,пала је цена племените слатке, полуслатке и племените слатке полупрерађене, док је скочила цена IIa гулаша. Цена Ia гулаша и венца непрерађене паприке остала је непромењена.

Тенденција на тржишту била је мирна; промет средњи а тражња већа од понуде.

Ситуација на сјачком тржишту кудељом

Сјаци, 15 августа. — Током прошле недеље на домаћем тржишту кудеље није дошло до неких већих промена. Куповине су вршене углавном за немачки рачун. Цене нису услед ових куповина претрпеле веће промене.

Цене средњих квалитета износиле су (у динарима за 1 кг.): Ia вијана кудеља 20—22; IIa вијана кудеља 18—20; полувијана кудеља 18—20; Ia отпаци од вијане кудеље 12—14; IIa отпаци од вијане кудеље 10—12; чешљана кудеља бр. 5 26—28; брада чешљане кудеље бр. 5 22—23; чешљана кудеља бр. 6 23—25; Ia отпаци од чешљане кудеље 13—14.

Од нове жетве нуђене су већ мање партије на продају, али оне нису могле, услед рђавог времена, утицати на цене. Нова роба је квалитативно добра.

ИЗВРШИЋЕ СЕ РЕКОНСТРУКЦИЈА ДЕОНИЦЕ ПУТА СУБОТИЦА — СЕНТА И ИЗГРАДИЋЕ СЕ МОСТ ОД АРМИРАНОГ БЕТОНА

Суботица, 15 августа. — Технички одељак у Суботици одржаће 26 августа, у 11 часова пре подне, у својим просторијама, другу писмену лицитацију за реконструкцију бановинског пута Суботица — Сента од км. 0,725 до 1,146 са израдом насипа, калдрме и моста од армираног бетона. Предрачунска сума је 355.228 динара.

НАСТАВИЋЕ СЕ РАДОВИ НА ОСИГУРАЊУ ОБАЛЕ ДУНАВА У БЛАЖЕВАЧКОМ ПРОСЕКУ

Отсек за хидротехничке радове у Новом Саду одржаће 22 августа у 11 часова пре подне, у својим просторијама, другу писмену офералну лицитацију за радове око наставка осигурања десне обале Дунава у Блажевачком просеку. Предрачунска сума је 269.700 динара.

РАСПИСАНА ЈЕ ТРЕЋА ЛИЦИТАЦИЈА ЗА РАДОВЕ НА ПУТУ НОВИ САД — КАЋ—БУДИСАВА —ШАЈКАШ

Технички одељак при Среском начелству у Новом Саду одржаће 27 августа, у 11 часова пре подне, у својим просторијама, трећу писмену лицитацију за градњу горњег строја бановинског пута Нови Сад — Каћ—Будисава — Шајкаш од км. 15.000 — 27.866. Предрачунска сума је 469.112 динара.

Лорд Бивербрук

Познати ћириШки недељни лист „ДИ ВЕЛТВОХЕ“ у свом последњем броју доноси опширан чланак под наведеним насловом. У чланку се, између осталог, каже:

Уиљем Мексвел Ајткен, данашњи лорд Бивербрук, власник ДЕЈЛИ ЕКСПРЕС-а, листа који има највећи тираж на свету, министар за производњу авиона, а сада и члан ужег енглеског ратног кабинета, спада међу оне људе који се мало брину о томе што њихова околина мисли о њима. То је човек који може безобзирно да иде напред, пун оптимизма, пун идеја.

Кад је Ајткен, године 1910, дошао у Лондон из своје канадске отаџбине имао је тек 30 година, али је био већ услед својег рада и марљивости многоструки милионар. Потиче из најсиромашнијих прилика. Отац му је био свештеник, пореклом из Шкотске, и васпитао ће је у духу штедње и скромности. Данас је лорд Бивербрук постао човек који издаје највише новца. Његова широкогрудност и смелост у финансиским питањима, његова често претерана чежња за луксузом, сјајем и бучним наступањем су покушаји да се остваре снови које је имао за мршавим столом родитељске куће.

Гладни син пастора, који је почео као мали приватни чиновник у Монтреалу, постао је у року од четрнаест година једна величина канадске индустрије. Пре него што је прекорачио тридесету годину, већ је владао канадским трустом цемента, а био је заинтересован и у предузећима дрварске и железне индустрије. Међутим, привредно благостање није га задовољавало. Тежио је за политичком моћи, а то је могао добити само у Лондону.

Черчиловом помоћу улази у Доњи дом. Тек Светски рат даје му могућности да се јаче истакне. Враћа се у Канаду да врши пропаганду за војну службу. Ту је он открио свој занат. Он је пропагандиста првог реда. Тако је после пада Асквитовог кабинета позват у ратни кабинет Лојд Џорџа за шефа пропаганде заједно са лордом штампе Нордклифом.

Адолф Хитлер је у „Мајн Кампфу“ нагласио како је успешна била енглеска пропаганда у рововима на западном фронту. Душа овог рата речима био је Макс Ајткен. Од њега и од његовог првог секретара, великог писца романа Х. Џ. Велса, долазиле су увек нове идеје које су морале бити одмах остварене. Вођа пропагандног рата није дани ма напуштао свој кабинет.

Награду за своје напоре добио је овај Канађанин у облику лордског назива. Сада му се отварала политичка каријера. Али када је наступио мир, политичари су се окренули од њега. Он им је био сувише бруталан, превише „американски“. Он се више није појављивао на министарским листама.

После свршетка рата купио је ДЕЈЛИ ЕКСПРЕС, који је у то време бао лист средње величине и значаја. Под Бивербруком он се развио у лист са највећом тиражом на свету од 2 и по милиона примерака. Лист је ширио идеје лорда Бивербрука, који се залагао да се Енглеска има да посвети само свом светском царству, а да се не меша у континентална питања. Заузимао се за изградњу што јачих веза између појединих делова Царства. Оно што се дешава у Бомбају, треба да буде Лондону ближе него оно што се дешава у Паризу.

Своје идеје покушао је да изрази и оснивањем странке „Уједињено царство“. Странка никако није успела. После тога је настојао да дође до стварања странке фармера. Хтео је да појача енглеско сељаштво, које је изумирало, и да британска острва учини независним од увоза пољопривредних производа. Ни ова странка није успела.

Што се тиче иностране политике, Бивербрук је још у августу 1936, у једном чланку који је изишао у „АМЕРИКЕН МЕРКЕРИ“, а који је изазвао велику пажњу, тражио британско-амерички савез. Пред очима му је лебдео англосаксонски блок, који би се окренуо од „балканизоване континенталне Европе“.

Када је позват лорд Бивербрук поново у кабинет, имало се у виду да је успех његов једини и највиши закон. Знало се да он врло радо бира младе људе за своје сараднике. Знало се да је уредништво овог милионског листа поверио човеку са 34 године. Човек без предрасуда, вешт, „динамичан“, једино би се могао упоредити са Черчилом.

Успех Бивербрука као вође производње авиона био је велики. Он је развио производњу у фабрикама авиона као и тираж својих листова. Његове идеје о појачању енглеске пољопривреде долазе коначно до практичног остварење. Пре свега изгледа да лорд Бивербрук жели да до највишег ступња развије оне енглеске снаге које се налазе с оне стране мора.

ЧУВАЊЕ ЗИМСКОГ ОДЕЛА И ПОКРИВАЧА ОД МОЉАЦА

Хемичари целог света трудили су се годинама да пронађу такво средство против мољаца, које има сигурно дејство, а поред тога је без боје и мириса. Тај проблем решили су недавно немачки хемичари проналаском новог средства „Ојлан“, које у сваком погледу задовољава тим захтевима. Ново средство одмах је примљено у текстилној индустрији, која све тканине још код производње заштићује овим средством и тако их чува од штетног деловања мољчевих ларви, које се искључиво хране вуненим и кожним стварима. Ствари, нове или старе, ако су „ојланизиране“, осигуране су заувек од штете, коју би им ларве мољаца могле нанети. Зато сада, када остављамо зимске и пролетње ствари, треба их првенствено заштитити од прождрљивих ларви мољаца овим новим средством.

ПЕТРОВГРАДСКА ОПШТИНА РАСПИСАЛА ЛИЦИТАЦИЈУ ЗА ОПРАВКУ УЛИЦА

Петровград, 15 августа — Градско поглаварство у Петровграду одржаће 16 августа, у 11 часова пре подне. у својим просторијама, другу писмену лицитацију за израду модерног коловоза у улицама Кнеза Арсена, Цара Душана, Др. Савића и Др. Тихомира Остојића. Предрачунска сума је 1 мил. 839.132 динара. **(Дан)**

ЛИЦИТАЦИЈА ЗА РЕКОНСТРУКЦИЈУ ПУТЕВА ИРИГ—КРУШЕДОЛ И КРУШЕДОЛ — БЕШКА — КРЧЕДИН

Технички одељак при Среском начелству у Новом Саду одржаће 26 августа, у 11 часова пре подне, у својим просторијама, прву писмену лицитацију за набавку туцаника за реконструкцију бановинског пута Ириг—Крушедол и Крушедол—Бешка--Крчедин. Предрачунска сума је 99.982 динара

ФЕЉТОН »ДАНА«

Може се поднети

Мих. Зошченко

Шта да се говори, свака професија има своју ману.

Узмите само такав ситан и глуп занат, као што је берберски. И тамо не иде без мане. По гдекоји берберин у суботу тако зна да удеси свог клијента, да га рођена мајка неће познати.

Или узмите стакларе. Новине пишу, да ови згодни момци у свему 15 процената мана имају.

То јест, на пример, произведоше стаклари на божји свет 100 флаша. Од ових сто стаклених стварчица, петнаест уопште не можеш да пустиш у продају. Остале проценте, истину да кажемо, исто тако не би требало пуштати на тезгу, али мора се. Треба нечим трговати. Тим пре што ће купац да купи. Плакаће, браниће се, окретати њушку у страну, па ипак купиће.

Или опет пекари и лекари. И они имају своје мане. Не треба ни говорити. Свако је и јео и ждерао и лекарима одлазио.

Једном речју, ма коју професију да узмеш — свуда има мана.

И само једна професија постоји. Она нема мана. То је, да кажемо отворено, — поштанска струка.

Помислите сами, сами признајте мало. Какве мане може да има тако културна струка? Шта ли, уместо марке на длан печат да ударају? Или препоручена писма да читају?

Просто не може код њих да буде мана.

Изгледа да су се поштански управници нашли због тога увређени.

То јест, кажу, сваки комесаријат има мана, сваки комесаријат има повластице а ми као да нисмо људи, него пси.

Незнамо како у Сибиру на то гледају, али „Средње-Волжска Управа“, уморна од овакве неправде, поправила је ту ствар. Израдила је своје норме мана.

Ови свети редови могу се певати на арију „Две гитаре иза зида“.

„Средње-Волжска Управа је израдила норме брака за кореспонденцију. Овим нормама дозвољава се некажњиво губити 12 процената писама, 6 процената препоручених писама, 4 процента телеграма...“

Једном речју, поштари су се на неки начин изједначили с осталим професијама. Норме су одређене одговарајуће. Нису зверске.

Друга управа, домогавши се такве власти, ударила би одмах: „Губите, момци, 50 процената на нашу одговорност. А ово су били деликатни дечаци. Промислили су колико чега смеш да изгубиш. И замислите, како је дубоко промишљено! На пример, 4 процента телеграма. Ни три, ни пет, него четири. Каква финеса, опажате ли?

Крај такве финесе, требало би нешто споменути и о новчаним упутницама, а они ни бе, ни ме. Ћуте само. Треба претпоставити да не прелази 15%.

Једном речју, може се поднети. Капут не скидају.

ВАШАР У ТЕМЕРИНУ ОДРЖАЋЕ СЕ 1 СЕПТЕМБРА

Темерин, 15 августа Марвени и робни вашар у Темерину одржаће се 1 септембра. Дозвољено је дотеривати сваковрсну стоку из места где не влада зараза. **(Дан)**

БИБЛИОТЕКЕ И МУЗЕЈИ

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен од 11—12 часова.

*

КУДА ЋЕМО ВЕЧЕРАС?

БИОСКОПИ:

АПОЛО: Свадбени пут у пола цене.
ОДЕОН: Серенада љубави
РОЈАЛ: Бела стрела.
РЕКС: Последња заповест.
УРАНИЈА: Сироти богаташи.

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Кнез Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД, Краља Александра 21. Телефон 20-29 и 32-42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ЦПЕТРОВГРАД Телефон 169. РУМА Телефон 39 и БЕЛА ЦРКВА Тел. 10.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Од 10 до 16 августа

Апотека Ненадовић, Краља Петра ул. бр. 12. Телефон 23-95.

Апотека „Ралетић" (пређе Шиц), — Краља Петра II 2. Телефон 21-00.

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ, УМРЛИ

Рођења није било.

Венчани су: Јанош Шандор, бербер, и Маргита Бартус. — Живан Летић, ратар, и Верица Шилић.

Умрли су: Милан Тешанов, надничар, 61 год. — Даринка Башић р. Павловић, домаћица 72 год. — Уд. Касијана Жарковић р. Петровић, домаћица 80 год.

Филмска трка за окорелим лоповом на Булевару Краљице Марије

Лопов се послужио једним старим триком и успео да се изгуби међу шетачима

У последње време извршен је низ џепних крађа у Новом Саду. Опасном џепарошу није могло да се уђе у траг. И на текијама је било извршено неколико дрских крађа. Испоставило се да је вешт џепарош оперисао на аутобуским станицама и користио тренутак када је гужва највећа, нарочито за време улаза у аутобус, већином на Тргу Ослобођења.

Органи полиције били су уверени да је у Нови Сад дошао на „гостовање" један од старих полициских познаника, па је у том правцу поведена истрага. Међутим, истрага није уродила плодом, све док се није „умешао" случај.

Предраг Гојковић, опасни џепарош и коцкар, спада у ред „непријатеља број 1" наших полиција. Он је већ безброј пута хапшен у Новом Саду због крађе и протеран је на пет година из Новог Сада. Само се по себи разуме колико је било изненађење чиновника кривичног отсека Управе полиције г. Ђорђа Добрића када је усред дана, око 14 часова, пред каваном Трговачки дом приметио свог старог познаника Гојковића. Гојковић је биоо елегантно одевен. На своју несрећу пред улазом у кавану сударио се са г. Добрићем, кога у први мах није препознао.

— То си ти Гојковићу! ословио га г. Добрић.

Изгледа да је Гојковић био необично изненађен када је пред собом видео свог старог иследника. Међутим, Гојковић се није много збунио. Истог тренутка се већ дао у бекство. Трчао је улицама, а г. Добрић за њим. Пролазници су се придружили г. Добрићу и узели учешћа у овој филмској хајци у околини Спомен-дома и Булевара Краљице Марије.

Гојковић, стари и искусни лопов, трчао је и непрекидно викао:

— Хватајте га!

Изгледао је као да и он спада у ред гониоца.

Овај стари трик га је спасао, јер је на Булевару Краљице Марије нестао испред очију г. Добрића и осталих гониоца, који су све куће и радње претражили али нису могли да га пронађу.

Полиција је предузела потребне мере да уђе у траг овом опасном џепарошу, који је вероватно у последње време вршио крађе у Новом Саду.

Намештеник фирме „Астраган" изнео из магацина четири вреће са скупоценим крзном

које је, наводно, хтео код куће да преради

Јуче после подне, у Гајевој улици, велико узбуђење је изазвало запомагање једног човека, који је био истрчао из куће број 5.

— У помоћ! Лопови! чуо се надалеко његов глас. Око њега се зачас сакупила маса света, јер се то догодило око 19 часова, када је ова улица жива. Био је то књиговођа фирме „Астраган" д. д. за оплемењивање крзна, г. Оскар Баум, који се управо био вратио из града и приметио да је неко отворио врата магацина.

О случају је одмах извештена полиција. После неколико минута стигао је бициклом један стражар, који је утврдио да један магацин није отворен, док је обијач други магацин отворио калаузом и однео четири вреће крзна.

Током истраге утврђено је да је неки човек ушао после подне у зграду у којој се налази магацин и да је изнео четири вреће. Убрзо је констатовано да је то био Лазар Бељански, родом из Тураје, стар 23 године, по занимању крзнар.

Одмах је извршен претрес у његовом стану, где је крзно, у вредности од 10.000 динара, пронађено.

Бељански, који је био запослен код покрадене фирме, на саслушању је изјавио да је крзно однео да би га у својој кући прерадио. После завршене истраге биће предат суду.

Поведен је поступак против двојице земљоделника који су продавали жито изнад максималне цене

Новосадска полиција повела је поступак против Веље Милића, земљорадника из Ковиља, и Ивана Станкића, ратара из Ђурђева, који су на пијаци продавали кукуруз изнад максимиране цене, по 225, односно 230 динара, уместо 180.

КОНКУРС

Трговинско-индустриска и занатска комора у Новом Саду треба управника за своју **Школу за трговину и декоративну вештину** у Новом Саду.

Кандидат треба да испуњава следеће услове:

1. да је држављанин Краљевине Југославије;
2. да је регулисао војну обавезу;
3. да је дипломирани економиста Високе комерцијалне школе или сличне високе школе са факултетском спремом;
4. да потпуно познаје сем српско-хрватског још један светски страни језик;
5. да је способан да предаје предмете из науке о трговини, трговачког законодавства, књиговодства и трговачке рачунице;
6. да није прешао 40 годину живота.

Услови службе и плата утврђују се споразумно уговором. Молбе се имају поднети најдаље до 1 септембра 1940 године са свима потребним документима, на адресу:

Трговинско-индустриска и занатска комора, Нови Сад.

Претседник у з.: **Др. Ж. Стефановић, с. р.**

Главни секретар: **Станић, с. р.**

Из Дунава је извађен леш непознатог човека

Неки пролазници приметили су јуче леш који је пловио Дунавом. Леш је извучен на обалу и о налазу је извештена полиција, која је покушала да утврди идентитет леша, али се у томе до овог тренутка још није успело, јер у оделу нису нађене никакве исправе. Леш је човека старог око 32 године, средњег стаса, има црни капут и црне панталоне, на ногама вунене чарапе и опанке. Леш је пренет у просектуру.

ЗАР НЕ БИ И ТО МОГЛЕ БИТИ НЕЧИЈЕ ЕГЗИСТЕНЦИЈЕ?

Читам у ДАНУ да су крађе бициклова на дневном реду. Точкови се, углавном, краду у главним улицама, махом испред великих надлештава и трговина, када их њихови власници напуштају за кратко време да би посвршавали своје послове. Зар не би било згодно, помислио сам, да се нађе неки предузимљиви Новосађанин, или, можда, једна група малих привредника, па да од надлежних затраже дозволе да могу уредити, на одређеним местима вароши, на пример, испред поште, финансиске дирекције, те других великих надлештава, нарочита стајалишта за бициклове? За неку малу награду они би тако били чувени док њихови власници не посвршавају своје послове да после поново дођу по њих, не бринући се за њихову судбину. У великим немачким индустриским варошима, пред великим индустријама, видео сам таква стајалишта, на којима се чувају бициклови стотина радника и намештеника, за време док су они на послу. За динар и наши власници бициклова, мислим, радо би давали своје точкове на чување. Ту нису потребне неке нарочите инвестиције, а од тога би по неко створио за себе егзистенцију. **Сл. Ђ.**

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Редовна предавања на болничарским течајевима Црвеног крста, која организује Бановински одбор Црвеног крста у Новом Саду, почеће 2 септембра о. г. Бановински одбор позива све оне који желе да посећују течајеве да се ради уписа или информација обрате сваког дана од 10 до 12 или од 16 до 18 часова, у канцеларији Црвеног крста, на Булевару Краљице Марије, 1

Редовно купање у Новосадско минерално јодно води значи: здравље

У НЕРВОЗНИМ ВРЕМЕНИМА НОВОСАЂАНИ ПОСТАЈУ СВЕ ЗАБОРАВНИЈИ...

Можда није никакво чудо што Новосађан постају све заборавнији. По оном што су за кратко време заборавили на железничкој станици и у возовима, којима су се вратили са неког пута у Нови Сад, изгледа као да у Новом Саду живе сами заборавни професори. Ево, шта су све заборавили у току последњег месеца на станици и у возовима, а што могу, ако и то не забораве, подићи у магацину железничке станице: пет шешира, два капута, неколико пакета са вешом, једну акт-ташну, један пун кофер ствари, једну мараму...

ЗА КУПОВИНУ

тражим машину за мешење теста са две кибле, једну машину за млевење пресми и једну машину за деленје ситног пецива. Јавити: **Монашевић**, Пашићева 9. (1984)

РОЈАЛ

Данас дупли програм

1 БЕЛА СТРЕЛА

Денис О'Кефе и Сесил Паркер

2. МИЛИОНАР ХАРДИ

Мики Руни

ОДЕОН

Џенет Мак Доналд у филму

Серенада љубави

АПОЛО

Приказује данас премијеру на мађарском језику

Свадбени пут у пола цене

у главним улогама: Агај Ирен, Јавор Пал, Кабош Ђула, Ердељ Мици

РЕКС

Данас

Узбудљиви авијатички филм

ПОСЛЕДЊА ЗАПОВЕСТ

У главној улози ЕРОЛ ФЛИН

УРАНИЈА

ФАТИА НЕГРА

Сироти богаташи

У гл. улози Ураї Гивадар, Силаши Ласло и Селецки Зита

Почетак претстава у 5, 7 и 9·15 ч.

МАЛИ ОГЛАСИ

ХИТНО ЗА ПРОДАЈУ

плац за зидање; ћошак на месту са сигурном будућношћу. Цена 47.500 динара. „Посреднички биро", Нови Сад, Железничка 1. (1979)

210 ЈУТАРА ОРАНИЦЕ

првокласне код Србобрана са 2 салаша за дин. 22.000 по јутру за продају. „Посреднички Биро, Нови Сад, Железничка 1. (1976)

2 ЈУТРА ВИНОГРАДА

са кућом на продају у Малој Каменици. Упитати: Браће Рибникара 46. (1975)

ТРАЖИМ

за одмах гарсонијеру у центру града. Јавити се под „Чиновница." (1981)

МУЖ И ЖЕНА

млађих година (евентуално са децом) из Војводине, који су сиромашног стања могу под врло повољним условима добити на обраду једно лепо имање у селу Кораћици код Младеновца. Потребне су препоруке. За тачну адресу упитати у филијали „Политике" у Новом Саду. (1983)

Ђачки дом у Н. Саду

Немачки језик се најбоље учи у свакодневном животу са немачком децом. Дајте стога вашег сина и вашу ћерку у немачки евангелички ђачки дом, где ће ваша деца у пријатном заједничком животу са старатељима добити добро васпитање и истовремено на најлакши начин употпунити своје знање немачког језика. За проспекте изволите се обратити на Немачки евангелички жупни уред, Јована Суботића 1. — Телефон 28-56.

СПОРТ

ОТВАРАЊЕ ЛИГАШКЕ СЕЗОНЕ У НОВОМ САДУ

„Југославија" из Јабуке може врло лако да приреди »Војводини« непријатно изненађење

Оба тима наступиће у комплетним саставима, појачани новим играчима

У недељу у Новом Саду играју Војводина и Југославија из Јабуке прву лигашку утакмицу за првенство Српске лиге.

Југославија из Јабуке претставља за новосадске љубитеље фудбалског спорта праву загонетку. По ономе што смо досад о њој чули, јабучка Југославија је тим сјајно развијених младића, изванредно пожртвованих, амбициозних, који, поред тога, игра и модеран фудбал. Сви играчи Југославије су веома брзи, оштри и неумољиво стартују на сваку лопту. Моментано, банатски првак налази се у одличној физичкој кондицији. Његови резултати у квалификационим утакмицама за улазак у Српску лигу: против Железничара из Инђије 2:1 и 1:1, са сарајевским Хајдуком 2:1 и 4:2 и са Ск-ом из Скопља 4:1 и 4:2, дали су овој младој и полетној екипи још више воље и одушевљења да се и у лигашким утакмицама бори са пуно самоодрицања, без обзира на вредност и реноме следећих противника. Дакле, од шест квалификационих утакмица Југославија је добила пет, а свега једну одиграла нерешено. Укупна разлика у головима износи 17:8 у њену корист. Осим тога, Југославија је у последње време победила своју имењакињу у Нишу са 3:2 и Радничког у Крагујевцу са 4:2. Свакако да ни ови њени резултати нису за потцењивање.

Једно је сигурно: Југославија ће настојати да се у недељу у Новом Саду претстави што боље. Не само због новосадске публике, него уопште и због југословенске спортске јавности која је о њој досад тако мало чула. Јабучани су свесни тога, да ће се тек по њиховој недељној игри и резултату који буду постигли у Новом Саду ценити њихова вредност. Зато ће и ону у недељу, на утакмици против Војводине, „пре изгинут' него се предати". Новосадски лигаши ће са овим тимом оштрих, сјајно развијених и крајње пожртвованих фудбалера имати врло тежак посао. Врло је лако могуће да Јабучани дебитују онако како се нико и не нада и да из Новог Сада однесу Војводини оба бода. Сетимо се само деби-а инђиског Железничара у Новом Саду, када је овај симпатични и дотле уопште непознати провинциски клуб, успео да потпуно заслужено и убедљиво потуче Војводину, на њеном терену, са резултатом 7:2! Новосадска публика била је тада запрепашћена, а надобудни Војводинаши свирепо уверени да се ништа са сигурношћу не може рачунати. Јер, и у фудбалу важи она народна, да ђаво никад не спава.

Војводина се, у погледу састава тима, добро спремила за лигашко првенство. Међутим, извесни њени играчи још ни су у најбољој физичкој кондицији. Због тога новосадски првак мора у недељу играти опрезно, па ипак силовито и бурно. Једна околност може у недељу знатно да утиче на крајњи резултат, а то је ако Војводина буде упорно, као и на последњим утакмицама, спроводила високу игру. Таква игра, несумњиво, може Војводини да нанесе много штете. Крилни халфови и обе полутке су ту, да исправе оно што не ваља, а то је да стално, за цело време игре форсирају ниску игру. Таквим начином може брзо да се скрши отпор и најјачих тимова, док се обратно високом игром, пружа могућност противнику да се лако и ефикасно брани. Ако Војводина буде у недељу играла ниско и стално преко одличних крила, Медарића и Велкера, њени напори могу да уроде плодом. Наравно, под претпоставком да ниједне секунде не потцени противника, нити дозволи себи тај луксаз да ма и за тренутак заигра лежерније и неозбиљније.

Сви су изгледи да ће Новосађани имати прилике да у недељу присуству ју једној великој и лепој борби, која ће обиловати у жустрини и узбудљивим моментима. Пожртвованији и оштрији тим ће однети победу. Што се тога тиче, Војводина треба да се сети само игара београдског Јединства, које својом оштрином разбија и најбоље лигашке клубове.

Утакмица ће бити одиграна на Игралишту „Карађорђе", почетак је тачно у 5 часова после подне. За судију ове утакмице одређен је г. Ђока Живковић из Београда.

Л. Д.

Пред прве борбе у новој жупи

У Сомборској ногометној жупи првенство почиње 1 септембра

Сомбор, 14 августа. — На последњој седници Сомборске ногометне жупе коцком је одређен распоред првенствених утакмица клубова првог и другог разреда.

У првом разреду распоред је следећи:

1 септембра: САК (Сомбор)—Спорт (Сомбор), Ск Апатин — ЖАК (Сомбор) Бајмочки а. к. — Бездански с. у., Слога (Станишић) — ЈСК (Кула) и Милетићки с. к. — Оџачки с. к.

8 септембра: Спорт — Слога, ЖАК —Милетићки, ЈСК — Апатин, Бездански — Црвенački, Оџачки — Бајмочки.

15 септембра: ЈСК — Бајмочки, Милетићки — Спорт, ЖАК — Бездански, Апатин — Оџачки и Црвенački — САК.

22 септембра: Оџачки — ЖАК, Спорт —Апатин, Бајмочки — Црвенački, Слога — Милетићки, Бездански — ЈСК.

29 септембра: Оџачки — Спорт, САК —Бајмочки, Апатин — Слога, Црвенački — Милетићки и ЖАК — ЈСК.

6 октобра: Слога — ЖАК, Спорт — Бездански, Милетићки — Апатин, Црвенački — Оџачки.

13 октобра: Бездански — Слога, Бајмочки — Спорт, ЖАК — Црвенački, Апатин — САК, ЈСК — Милетићки.

20 октобра: Црвенački — Апатин, Спорт — ЈСК, Милетићки — Бездански и Оџачки — САК.

27 октобра: Апатин — Бајмочки, Црвенački — Спорт, Бездански — Оџачки, ЖАК — Слога и ЈСК — САК.

3 новембра: ЖАК — САК, Слога — Црвенački, Оџачки — ЈСК, Бајмочки — Милетићки, Бездански — Апатин.

10 новембра: Спорт — ЖАК, САК — Бездански, Слога — Бајмочки и ЈСК — Црвенački.

17 новембра: САК — Милетићки, Оџачки — Слога и ЖАК — Бајмочки.

ВАНРЕДНА ПРИЛИКА

ЗЕМЉА У ОКОЛИНИ НОВОГ САДА

28 и по јутара оранице продаје се одмах

Упитати: **Посреднички биро,** Нови Сад Железничка ул. 1. Телефон: 21-51

РСК Борац победио је ЖАК-а из В. Кикинде са 6:3 (2:2)

Петровград, 15 августа. — После летњег одмора клубови су почели да приређују утакмице, да би испробали своје тимове за претстојеће јесење првенство. Тако су се у недељу у Петровграду срели у пријатељској утакмици два најбоља банатска клуба (пошто је Југославија из Јабуке ушла у Српску лигу) РСК Борац и ЖАК, из Вел. Кикинде. Борац је у сигурном стилу однео победу од 6:3 (2:2). Борац је пробао неке нове млађе снаге, па стога није успео одмах да среди све своје линије. Али је скоро цело време био надмоћан и бољи од свог противника, првака Кикинде, иако није изашао са својим најбољим тимом.

Од млађих су задовољили Кирћански и Стојин, тако да су изгледа осигурали себи стално место у првом тиму.

ЖАК је играо лепо, али није могао успешније да се супротстави свом бољем противнику. Код ЖАК-а је нарочито била добра ужа одбрана, и десно крило.

Судио је несигурно г. С. Поповић.

Власник за ДАН к. д.: Лазар АЛАНАЦКОВИЋ, Краља Петра I, 7
Ротациона штампа: ДАН к. д., штампарско-издавачко предузеће, Краља Александра, 7